

AKTUALIJOS! O KĄ MANAI TU?

2016 M. BIRŽELIS. NR 7 (13)

Šiame numeryje:

Naujas Darbo kodeksas:

Seimas birželio 21 dieną priėmė naują Darbo kodeksą (DK), kuris, jei jam pritars Prezidentė, įsigalios nuo 2017 metų pradžios

BREXIT:

Jungtinės Karalystės piliečiai birželio 23 dieną referendume nubalsavo už pasitraukimą iš Europos Sąjungos.

Futbolas ir geopolitika:

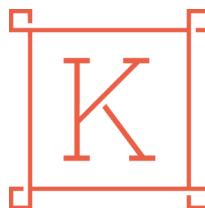
Kaip šalys išnaudoja Europos futbolo čempionatą politiniams tikslams

Švietimas:

Svarbiausios švietimo naujienos Lietuvoje

Naujienlaiškį remia:

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

Naujienlaiškį rengia:

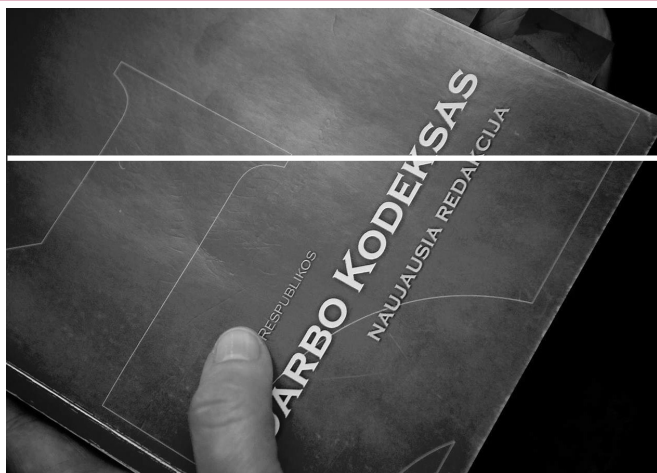
Kurk
Lietuvai
Jaunųjų profesionalų programa

VILNIAUS UNIVERSITETAS
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR POLITIKOS MOKSLŲ INSTITUTAS

Jūsų komentarų ir pasiūlymų laukiame: aktualiju.pamoka@gmail.com

Kito naujienlaiškio laukite naujų mokslo metų pradžioje. Gražios vasaros!

[Darbo kodeksas]

Naujasis Darbo kodeksas

Seimas birželio 21 dieną priėmė naują Darbo kodeksą (DK), kuris, jei jam pritars Prezidentė, įsigalios nuo 2017 metų pradžios

Šaltiniai:

- ⇒ [BNS: Šešios pagrindinės naujame Darbo kodekse numatytos permainos.](#)
- ⇒ [BNS: Protestuotojus prie Vyriausybės papiktino politikų reakcija į jų akciją.](#)
- ⇒ [Facebook.lt. Gyvenimas Perbrangus: Reikalavimai naujam Darbo Kodeksui.](#)
- ⇒ [15min.lt. R. Grajauskas, „Danske Bank“ vyriausiasis Baltijos šalių ekonomistas: Naujasis socialinis modelis artina Lietuvą prie daniško modelio.](#)
- ⇒ [Lrytas.lt. Pataisytas Darbo kodeksas – sėkmės skambutis investuotojams.](#)
- ⇒ [BNS: A. Sysas apie priimtą Darbo kodeksą: šampaną gers tik viena pusė.](#)
- ⇒ [Delfi.lt. E Samoškaitė. Darbo kodeksas – smūgis Lietuvos dirbantiems.](#)
- ⇒ [15min.lt. M. Jokūbaitis: Dar viena Darbo kodekso naujovė: skelbiate streiką? Tuomet jūs atleistas.](#)
- ⇒ [Delfi.lt. R. Lukaitytė-Vnarauskienė. Plojimai salėje. Darbdaviai kels šampaną.](#)
- ⇒ [Lrytas.lt. G. Gaivenytė: Teisininkė Darbo kodekse įžvelgė tai, ko nemato studentai.](#)

Mindaugas Jackevičius shared [Rasa Lukaityte's post](#).

June 22 at 11:22am · 🌐

Kaip pirštu į akį, [Rasa Lukaityte!](#) Buldozeriu prastūmęs Darbo kodeksą, premjeras parodė, kad moka nekeisti nuomonės - tada, kai to reikia verslininkams. Ir aš iki šiol nesuprantu, kodėl turėčiau džiūgauti dėl man blogėjančių sąlygų? Prancūzai nepitaria, į gatves eina, o pas mus viskas ramiai – taip, kaip reikia verslui. Tikrai, kad keista valstybė esame - „Lidl“ atėjimas sukelia daugiau debatų nei visus paliesiantis darbo kodeksas. Dabar galėsime kaltinti tik save.

Dainius Radzevičius

13 hrs · 🌐

Valdančiųjų beviltiškumą simbolizuojantys Darbo kodekso pakeitimai iš esmės patvirtina viena - valdžios požiūris į žmogų yra labai ciniškas. O ateityje pilietiškumas bus suprantamas kaip paklusnumas. Ačiū [Mariūs Jokūbaitis](#), kad viešinate visas DK detales, apie kurias daugelis žmonių net neturėjo laiko pasiskaityti. Beje, jei kas bandysite surasti visą informaciją apie DK pakeitimus Seimo svetainėje, tai suprasite, jog normaliam žmogui neįmanoma susigaudyti iš viso, kas ir kaip buvo priimta.

NAUJAS DK TAI:

Šaltinis: Interneto vartotojų kūryba.

Autorė - Rasa Narkūnaitė

Vytautas Sinica via **Pro Patria**

June 22 at 10:27am · 🌐

Dovydas Pancerovas

June 21 at 8:16pm · 🌐

Vakar buvo viena gėdingiausių dienų Nepriklausomos Lietuvos Seimo darbo istorijoje. Tokio prieš valstybę ir jos gyventojus nukreipto sprendimo, kaip naujojo darbo kodekso priėmimas, labai seniai neteko matyti. Civilizuotame pasaulyje darbuotojų socialinio saugumo našta neša arba darbdaviai (sunku atleisti), arba valstybė (lengva atleisti, bet tada rūpinasi valstybė) arba didelės gyventojų pajamos (a la JAV, kur yra realu susitaupyti nesaugumo laikotarpiams). Akivaizdu, kad šis trečiasis kelias neįmanomas valstybėje, kuri yra kone paskutinė ES pagal gyventojų pajamas, ką jau kalbėti apie perkamąją galią. Bet Lietuva pasirinko būtent trečiąjį kelią, kai saugumo garantijų žmogui neužtikrina niekas. Visiška tiesa, kad tai skatins emigraciją. Visiška tiesa, kad net naiviausiems po vakar turi būti aišku, jog Lietuvoje nėra jokios kairiosios vyriausybės, o LSDP nėra jokia kairioji partija. Dar daugiau - super įtartina, kaip daugybė absurdiškam Vyriausybės projektui oponavusių Seimo narių galiausiai nutilo ir net balsavo už naująjį darbo kodeksą. Tai, kokią milžinišką įtaką Lietuvos Seimui turi verslo lobistai, yra skandalinga ne mažiau už 106 000 Masiulio bagažinė. Bet bejėgei visuomenei, kurios Seimas anei kiek nebijo, juk taip ir reikia. Ačiū **Rimantas Dagys** už išsaugotą savigarbą. Ruduo is coming

Taip ir nesupratau, o tai kodėl tas naujasis Darbo kodeksas yra blogas? Kaip tik jis atrodo modernesnis. Atostogos nesutrumpėjo, priešingai nei teigia kai kurie smerkiantys, o tai, kad darbdavys gali greičiau atleisti netinkantį darbuotoją, tai čia kur problema? Kodėl laisvoje šalyje verslininkai turi laikyti netinkantį žmogų pareigose? Plius, didesnės galimybės užsidirbti. Tai kas čia ne taip?

Darius Kuolys

June 23 at 12:05am · 🌐

Pagaliau nubudo jaunimas
Sparčiai Seimo stumiamas Darbo kodeksas tuoj pasieks prezidentės stalą. Lieka tikėtis, kad prezidentė bus nuosekli ir laikysis senesniai metiniame pranešime išsakytos socialiai jautrios pozicijos.
O pilietiškam jaunimui - atkaklumo ir sėkmės!

Aušra Kaziliūnaitė

24 June at 12:14 · Instagram · 🌐

Atvažiuavau į Santarą ir nėjau klausytis Adamkaus kalbos. Guli lovoje bendrabučio ksmbarėje ir ruošiuosi pagaliau išsimiegoti. Šalia lovos ant sienos kažkas nupiešė Barta. Ne Šarūna. Nemiegojau jau beveik dvi naktis. Dėl to, kad protestavom prieš Vyriausybės prieš Naująjį darbo kodeksą. Nuo nemiegojimo protesto metu man prasidėjo paranoja, kuria paivairino mano ir draugu traskantys telefonai etc. O kulminacija pasieke vienam nepazistamam vyriškiui tiesiai vis ne begte pribėgus prie manęs su kibiru. Galvojau gal kokia siera ar sudai. Baisiai supanikavau. O žmogus nuėmęs dangtį istiese sviežiu braskiu is jo darbo, nes mate tv reportaze mus ir nusprendė atvažiuoti atvezti braskiu. Tai buvo labai baisi ir labai grazi akimirka. Vėliau drauge stovejes bicilius prisipazino akimirka susimastes ar gelbeti mane ar begti kuo toliau... :))) Siaip labai didžiuojusi mumis visais, kurie ten buvome. Nors ir buvo sunku, bet verta. Jus visi mano didvyriai-didmoteres-didžmogiai. Valdžia priimdama naująjį darbo kodeksą ciniskai ignoravo žmones ir profsajungų siūlymus. O Butkevicius per tv sugebejo man atsikirsti tik taip - kad nieko neusmanau ir nemoku skaityti, kitaip man Naujasis kodeksas patiktu, nes jis vienintelis geras dalykas siame pasaulyje. Neblogai. Kartais nuosirdziai nesuprantu uz ka jiems moka algas. Dar labiau supykau suzinojusi, kad valdžiamogiai is visos Lietuvos organizuos autobusus, kad pirmadieni kai vel stovesim prie Vyriausybes atveztu kontraprotestuotojus. Panasiai elgiasi Putinas. Idomu uz kokias bapkes juos ves. Manau, kad uz mokesciu moketoju, jei taip tai gal turetu vezti ne tik ju bandoma prastumti vergvaldiska kodeksa palaikancius, bet ir protestuojancius pries ji. Bet Putinas taip nedaro, tai, matyt, ir jie taip nedarys... Turi is ko mokytis. Jei jums irgi bent siek tiek visa tai kas darosi atrodo neteisinga ateikite pirmadieni 12h i Kudirkos aikste, nes mes negalim ir vel nemiegoti uz visus tris milijonus... #bartas #slopeirturtai #neteisiibe

Rytas Staselis

27 June at 14:16 · Vilnius, Lithuania · 🌐

Dėl kelių konkrečių priežasčių nesuprantu kilusio alaso dėl naujojo Darbo kodekso.

1. DK nėra kokia nors juoda, "europietiškių normų bei dvasios" neatitinkanti darbo žmonių teisių profanacija, o mėginimas realistiškiau užfiksuoti tikrovę. Tikrovė yra grįsta ne ideologiniais štamais, o situacija konkurencinėje aplinkoje.

2. Kaip trumpalaikėje ar ilgalaikėje perspektyvoje bus su tomis europietiškomis dvasiomis, dar pamatysim.

3. Jeigu Lietuvoje anksčiau akivaizdžiai vyravo galios principas, priimant įvairioms visuomenės grupėms naudingus politinius sprendimus, DK atveju radosi visai simpatiškas precedentas kažką sukurti įvairiašalio susitarimo būdu.

<...>

5. Jeigu šiandien randasi poreikis aktyviai protestuoti, kyla įtarimas, kad nominalūs profesinių sąjungų veikėjai kažką ne tą atstovavo. Jie turėtų pagaltoti, ar yra ten, kur jiems priklauso.

6. Man šiandien kilę protestai yra visiškai nežavūs, nes reanimuoja konkrečių aktualių klausimų tą patį galios primetimo principą, kuris buvo keikiamas ketvirtį amžiaus.

7. Dėl aukščiau išvardytų priežasčių privalau pareikšti pagarbą ir paramą Algirdo Butkeviciaus vyriausybei, kuri savo kadencijoje pirmąsyk kažką nuveikė, aiškia politine valia remdama tuos susitarimus, kurie buvo priimti už apskrito derybininkų stalo, o ne įprastais LT būdais.

1. Ką manote apie Vyriausybės pasiūlytas ir Seimo priimtas naujas Darbo kodekso pataisas? Kam jos palankios?
2. Kaip vertinate protestuojančius prie Vyriausybės ir jų reikalavimus? Ar tai yra sveikos pilietinės visuomenės ženklas?
3. Kaip manote, kodėl į protestą aktyviau neįsijungė Profsajungos?
4. Kaip manote: Prezidentė vetuos naują Darbo kodeksą ar ne?
5. Kaip manote, kokiais būdais valdžia turi stengtis pritraukti užsienio investuotojus, kartu rūpinantis šalies dirbančiaisiais?
6. Į kieno interesus, Jūsų manymu, Vyriausybė turėtų atsižvelgti, priimant tokias pataisas?

BREXIT

JK referendumo rezultatai

Jungtinės Karalystės piliečiai birželio 23 dieną referendume nubalsavo už pasitraukimą iš Europos Sąjungos.

- ⇒ [BNS: Po „Brexit“ „Moody's“ pablogino Britanijos skolinimosi reitingo perspektyvą.](#)
- ⇒ [BNS: Pasaulinės rinkos dėl „Brexit“ neteko 2,1 trln. JAV dolerių.](#)
- ⇒ [BNS: Europos Parlamentas ragina Britaniją pradėti pasitraukimo iš ES procesą antradienį.](#)
- ⇒ [BNS/15min.lt: Škotijos pirmoji ministrė: Škotijos parlamentas gali vetuoti „Brexit“.](#)
- ⇒ [Vz.lt. G. Sorosas: JK pasitraukimas prilygsta 2007 m. finansų krizei.](#)
- ⇒ [Delfi.lt. V. Saldžiūnas: N. Mačiulis papasakojo, kokios bus „Brexit“ pasekmės.](#)
- ⇒ [Delfi.lt. R. Valatka: R. Valatka. Įvartis ranka į Europos ir Anglijos vartus – be galimybės atsilošti.](#)
- ⇒ [Delfi.lt L. H. Scarborough, Jungtinės Karalystės Lietuvių Jaunimo Sąjungos prezidentė: Po „Brexit“ reikia iš naujo įvertinti Globalios Lietuvos ir dvigubos pilietybės klausimą.](#)
- ⇒ [Delfi.lt Jungtinės Karalystės jaunimas po referendumo: tai pasaulio, kurį mes pažįstame, pabaiga.](#)
- ⇒ [Rokiškio Rabinovičiaus tinklaraštis: Didžioji Britanija, Brexit, Lietuva ir pasaulis](#)

VU TSPMI ekspertų komentarai:

- ⇒ [Lžinios.lt. V. Jurkonis: „Brexit“ – skelbti nokautą dar anksti.](#)
- ⇒ [Lrt.lt. R. Vilpišauskas: ES ir Britanijos derybos greitos nebus – tam trukdys šalių vidaus politika.](#)
- ⇒ [BNS: L. Kojala: Nerimauti turėtų ir gyvenantys, ir besiruošiantys vykti į Britaniją lietuviai.](#)
- ⇒ [BNS: K. Girnius: po „Brexit“ Lietuva netenka stipraus sąjungininko Europos Sąjungoje](#)
- ⇒ [Lrt. lt. T. Janeliūnas: britų logiką geriausiai atspindi Mikės Pūkuotuko frazė.](#)
- ⇒ [Delfi.lt. L Kojala. Sukilimas prieš elitą arba kodėl britai taip supyko ant ES.](#)

Andrius Tapinas

June 24 at 10:26am · 🌐

Yra du keliai.

Galima tūžti, vadinti britus debilais, prisiminti Hitlerio laikų referendumus, išreikšti norą palikti tik atstovaujamąją demokratiją, ruošti įkapes ir matyti tankus riedančius Vilniaus gatvėmis.

Arba yra kelias - pabandyti suvokti, koks yra mūsų šalies SWOT šioje situacijoje ir ką turėtų padaryti jos politiniai lyderiai, jeigu jie nori jais tapti arba ir toliau likti.

1. Nebus geresnio meto parodyti šimtams tūkstančių sutrikusių ir pasimetusių mūsų tautiečių, kad jie rūpi Lietuvai. Ir ne su užkalbėjimais "grįžkite", o su konkrečiais veiksmais. Dviguba pilietybė yra vienas iš tokių esminių žingsnių.
2. Nebus geresnio meto sutelkus intelektines šalies pajėgas ir palikus šone smulkias partines rietenas, spręsti, kokia yra ilgalaikė šalies strategija. Nelaukime 2020, kad pradėtume galvoti.
3. Nebus geresnio meto kartu su kaimynais pateikti pasiūlymus ir idėjas naujosios Europos reformoms. Štai galimybė mūsų MEPams arba įrodymas, kad jie niekam nereikalingi.
4. Mums reikia draugų. Ilgalaikių, stiprių, moralių, kultūriškai ir istoriškai artimų. Šiaurės šalis yra moderniausias ir stipriausias blokas, prie kurio turime šlietis.
5. Jeigu piliečiai nori vadovautis emocija - tai jų teisė ir privilegija, mokymės su jais kalbėtis, ieškoti žmonių, kurie gali į emociją įpinti prasmės

6. #prayforHillary

Justas Šireika

June 24 at 8:01am · Vilnius · 🌐

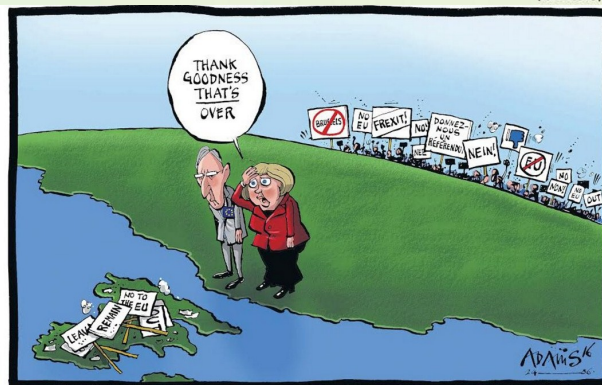
Šį rytą Europa tapo mažiau svarbi, mažiau stabili ir mažiau saugi. Todėl prisisekite saugos diržus, nes po šiandien jau tik vienas Dievas nežino, kur Europa ir Lietuva nučiuos griūvančių domino kauliukų takelius.

Dar viena politinė ir finansinė krizė Senajame kontinente? Ko gero. Daugiau referendumų ištotti iš ES? Neabejotinai. Škotija, šį sykį jau tvirtai taranti YES išstojimui iš Jungtinės Karalystės? Labai tikėtina. Nuo Suomijos iki Prancūzijos sustiprėję euroskeptikai? Žinoma. Rusijai atlaidesnė, į Baltijos šalių interesus mažiau orientuota ES? 101 proc. garantija.

Britanijos pasitraukimas, kaip žinia, tėra tik ilgus metus besitęsiančių ES vidaus procesų rezultatas. Todėl nereikia labai kaltinti britų, neva griauinant Europą. Brexit įvyko, nes 2008-aisiais ES prasidėjusi politinė suirutė taip ir nebuvo įveikta. Šiandien matome tik tolesnius plintančios ligos požymius.

Ką galvoti ir kaip veikti Lietuvai tokių pokyčių akivaizdoje? Dar sparčiau ginkluotis ir kiek įmanoma labiau stiprinti ryšius su tradiciniais savo partneriais – Jungtinėmis Valstijomis, ta pačia Jungtine Karalyste, Lenkija ir Šiaurės šalimis.

#brexit #didesnispaveikslas #poveikislietuviui

Nerijus Mačiulis

June 24 at 7:48pm · 🌐

Follow

Šiandien antras populiariausias britų google užduodamas klausimas: "Kas yra Europos Sąjunga?"
Džiugu, kad susidomėjo, bet gal reikėjo vakar pagooglinti??

Andrius Mamontovas

June 24 at 3:40pm · Vilnius · 🌐

Kai ateis laikas balsuoti. Labai prašau visų jaunų žmonių prisiminti, kaip tai yra svarbu!!!!!!

Age Group	Median Age	Remain	Leave	Life Expectancy	Average number of years they have to live with the decision
18-24	21	64%	24%	90	69
25-49	37	45%	39%	89	52
50-64	57	35%	49%	88	31
65+	73	33%	58%	89	16

Polling Data = YouGov, 1652 people, 17-19th June 2016
 Life Expectancy based on ONS pension planner life expectancy estimator
 Average 65+ year old was estimated to be 73 using ONS age distribution data
 Those who were undecided or wouldn't say have been excluded

Those who must live with result of the EU referendum the longest want to remain.

1. Kokiais atvejais politikai turėtų konsultuotis referendumo būdu su piliečiais, o kokiais patys imtis lyderystės ir atsakomybės už valstybinės reikšmės sprendimus?
2. Dėl kokių priežasčių, Jūsų nuomone, britai nubalsavo už išstojimą? Kiek jų sprendimas buvo paremtas išprovokuotomis emocijomis, o kiek racionaliai pasvertas?
3. Ar Jus ar Jūsų artimuosius tiesiogiai palies JK išstojimas iš ES?
4. Kaip turėtų veikti Vyriausybės, siekdamas stiprinti piliečių palankumą ES?
5. Dėl ko buvo sukurta ES ir ar Jūs tikite šiuo politiniu projektu?

Futbolas

Futbolas ir geopolitika

Kaip šalys išnaudoja Europos futbolo čempionatą politiniams tikslams

Šaltiniai:

- ⇒ [Delfi.lt. Spalvotų žmogeliukų pasala: anglais apsimetę rusai puolė tarsi žvėrys.](#)
- ⇒ [Delfi.lt. A. Troickis: Hibridinis futbolas ar alternatyvus karas?](#)
- ⇒ [15min.lt: UEFA: jei smurtas tęsis, Rusija ir Anglija bus pašalintos iš „Euro 2016“.](#)
- ⇒ [Delfi.lt. Žiaurūs treniruoti blaivininkai: Rusija išaugino naują futbolo chuliganų kartą.](#)
- ⇒ [Delfi.lt. Suplanuotos riaušės? Rusai dar stadione užpuolė anglų sirgalius.](#)

Gitanas Nausėda

June 20 at 11:51pm · 🌐

Tai, ko nedrįso Europos futbolo čempionato organizatoriai, padarė Velso rinktinė. Sugrojusi tris skambius "Kalinkos" akordus, ji nutraukė Rusijos komandos kančias ir išsiuntė ją namolio. Turbūt, niekas kitas taip smarkiai nesidžiaugė šiuo rezultatu, kaip Prancūzijos policijos ir saugumo pajėgos. Rusų "sirgalių" grįžta į tėvynę gauti instrukcijų ir rengtis svetingam priėmimui 2018 m. pasaulio čempionate.

Dovydas Pancerovas

June 19 at 7:32pm · 🌐

Pusė sporto žinių pranešiu yra apie UEFA baudas Europos šalių futbolo federacijoms, kurių sirgaliai siautė Prancūzijos stadionuose. Belgai tribūnoje uždegė deglą, vengrai perlipo į kitą tribūną ir uždegė deglą, portugalas išbėgo į aikštę, plius Kroatijos ir Rusijos sirgaliai. Įdomu, o Prancūzija gaus baudą už tai, kad nesusitvarko tokiose situacijose?

Follow

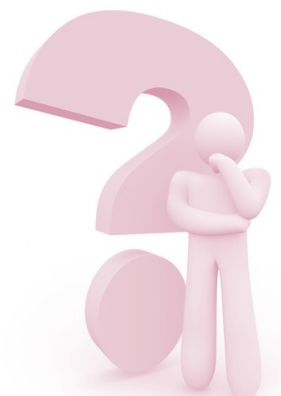
Donatas Puslys

June 17 at 8:46pm · 🌐

Komentatoriai dabar sako nesuvokiantys, ką daro kroatų sirgaliai stadione. Deja, viskas yra suvokiama. Naujausiame The Blizzard žurnale kaip tik kroatų žurnalistas ir rašė, kad protestuodami prieš federacijos politiką ir ją užvaldžiusią chebrą, jie gali specialiai rengti provokacijas, kad tik federacija būtų nubausta ar net diskvalifikuota. Net ir ta svastika stadione atrankos metu, kaip spėjama, galėjo būti nupiešta būtent tik tam, kad federacija gautų baudą ir diskvalifikaciją. Kitaip sakant, vyksta vidinės kovos ir, deja, aukomis tampa futbolininkai, kurie ne kokiai partijai atstovauja, o žaidžia už savo šalį. Gėda.

1. Kaip manote, kodėl futbolo čempionatai tampa politikos priemone?
2. Kokias mintis Jums sukelia žinia, kad Rusija į čempionatą pasiuntė specialiai apmokytus muštinėms asmenis?
3. Kaip sirgalių smurtas turėtų būti vertinimas? Kas daugiausia nuo to nukentčia?

[Švietimas]

Svarbiausios švietimo naujienos

Seimui priėmimui netrukus bus pateikta nauja Mokslo ir studijų įstatymo redakcija; ŠMM siūlymai mokytojų kvalifikacijai ir kita.

Mokslo ir studijų įstatymas:

- ⇒ [BNS: Siūlo didinti atlyginimus mokslininkams](#)
- ⇒ [Delfi.lt. G. Steponavičius: Naujas Mokslo ir studijų įstatymas: kodėl nerūpi kokybė?](#)
- ⇒ [ELTA: Dėstytojai nuogąstauja, kad į universitetus įstoja beveik visi norintys.](#)
- ⇒ [SUSIPAŽINK: Lrs.lt. LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 PAKEITIMO ĮSTATYMAS.](#)

Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra (NMVA) pristatė metinį pranešimo projektą:

- ⇒ [15min.lt I. Saukienė: Mokyklų apžvalga A.Pitrėnienei sukėlė šoką: mokinių pasiekimai yra žemo lygio. 15min.lt](#)

Švietimo ir mokslo ministerija parengė ir Vyriausybei pateikė Pedagogų rengimo, kvalifikacijos, veiklos vertinimo, atestacijos ir kvalifikacijos tobulinimo kaitos kryptis.

- ⇒ [ŠMM.lt: Pedagogų veiklos vertinimą siūloma sieti su mokinių pasiekimais, ŠMM.lt](#)

VU TSPMI doc. Nerija Putnaitė: Kitą savaitę numatoma Seimui teikti priėmimui naują

Mokslo ir studijų įstatymo redakciją. Skubama priimti dar iki vasaros veikiausiai todėl, kad būtų uždėtas politinis pliusas. Tačiau įstatymo priėmimas negali sušvelninti fakto, kad per ketverius metus aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų sferoje neįvyko jokių reikšmingų pozityvių pokyčių, sistema grimzdo į stagnaciją. <...> Mokslo ir studijų įstatymo naujoji versija yra šios stagnacijos, idėjų stokos ir politinio negebėjimo ar nenoro priimti sprendimus, kurie svarbūs Lietuvos ateičiai, o ne tam tikrų partijų norui laimėti rinkimus, pavyzdys.

Jokių konceptualių naujovių naujas įstatymas nesiūlo. Kalbos apie tai, kad jo įgyvendinimas atneš postūmį kokybei, tėra politinių miglų skleidimas. Kai kurie smulkūs pataisymai yra svarbūs. Tačiau jie turėjo rasti jau prieš tris metus, dabartinėje Mokslo ir studijų įstatymo redakcijoje, ir tam nereikėjo laukti naujo įstatymo. <...> Tačiau svarbesni yra į akis krentantys trūkumai. Jie susiję su aukštojo mokslo sistemos politizavimu ir motyvacijos kokybei mažinimu. [TOLIAU](#)

Unė Kaunaitė

28 June at 07:27 · 🌐

Vakar, dëliodama savo magistrinį darbą, kaip tik rašiau, kad švietimo sistemos vis dar per daug susidomėjusios vaikų pasiekimais (pažymiais ir testų rezultatais). Tai vis dar yra siekiamybė, nors bene didžiausia - ir daranti tiesioginę įtaką pasiekimams - problema yra mokinių motyvacija. Tuomet atsidarau šį straipsnį ir skaitau Ministrės žodžius: "Jei mokykla tik gražiai atrodo, bet esmių esmė – mokinių pasiekimai yra žemo lygio, apie kokią mokyklos kultūrą galima kalbėti?" Tikrai atrodė, kad kažkas man specialiai pakišo šiuos žodžius, norėdamas patvirtinti, kad nemelavau.

Priešingai nuo Ministrės, kurią mokyklų vertinimo apžvalga "šokiravo" ar "nuliūdino", kaip tik pagalvojau, kad rezultatai atrodo atspindintys realią situaciją, verčiantys susimąstyti... ir netgi pasidžiaugti. Pavyzdžiui:

1. Didelį procentą socialiai remtinių vaikų turinčios mokyklos įvertintos geriau nei turinčios mažą procentą. O tai puiku. Vadinasi, bent jau pagal šį rodiklį Lietuvos švietimas prisideda prie socialinės atskirties mažinimo.

2. "81 proc. mokyklų yra stiprios mokinių ugdymo politikos srityje. Į ją įeina mokykloje egzistuojantys susitarimai dėl pagalbos, dalinimasis patirtimi, mokymo priemonių prieinamumas." Nežinau, kaip tai buvo skaičiuojama - "ant popieriaus" ar ne, bet mokyklų tinklo stiprinimas yra svarbus elementas siekiant stiprinti mokyklas.

3. 40 proc. visų pastabų, susijusių su pamoka, ragina labiau aktualizuoti mokymo medžiagą, ją susieti su gyvenimiška patirtimi. Čia mano asmeninis džiugesys, nes šis skaičius yra tiesiogiai susijęs su mano tyrimo tikslu ir keliauja į Kembridžo magistrinį.

4. 44 proc. pamokų, kurias veda kategorijos neturintys mokytojai, įvertintos aukščiau vidurkio. Tai gal pats metas stengtis šiuos mokytojus išlaikyti ir kelti jiems atlyginimus?..

Daug čia tų punktų. Ir aš labai norėsiu pamatyti detalesnį tyrimą, jei tik jie jį paskelbs, nes įdomu, kaip įvairūs kriterijai buvo skaičiuojami. Bet norisi atsakyti Ministrėi, kad jei "mokinių pasiekimai yra žemo lygio", tai apie mokyklos kultūrą būtina kalbėti. Apie daug ką būtina kalbėti, bet mažiausiai - apie esmių esmę - pačius pažymius.

Austėja Landsbergienė

26 June at 11:01 · 🌐

Nuo vaikystės mums (vis dar!) kalama į galvą, kad pažymiai ir egzaminų rezultatai yra esmių esmė - įstoti į universitetą, įsidarbinti, na, ir apskritai gyventi ilgai laimingai ir klestėti.

Vis daugiau tyrimų rodo, kad NE, tai yra NE-TIE-SA.

Tad gal pats laikas pripažinti, kad mes tiesiog laikomės įsikibę senų būdų, nes "visada taip darėm" ir bijom išeiti iš komforto zonos ir - neduokdie! - suklysti. Ir dar galvoju, kiek metų turėsiu apie tai kalbėti (ir - patikėkite - dažnai tuo netiki ne mokytojai (kaip daug kas mano), o tėvai (!))?!

G. Mažeikio komentaras N. Putnaitės straipsniui:

Gintautas Mazeikis Gerai, kad diskutuojamas klausimas, net jei po laiko. Palaikau: 1) "Pašaipą kelia pastangos Lietuvos mokslų akademijai gražinti jos sovietiniais laikais turėtą statusą". Šiandieninėje Rusijos Mokslų akademija tapo itin reaktingų sprendimų buldozeriu (visuotinis ortodoksinis lavinimas ir pan., vieningas istorijos vadovėlis ir pan.). Žinant LR Mokslų akademiją, to tikėtis neverta - dar toli iki buldozerio 😊 2) "Visuomenė vis dar pamena tarybinę planinę ekonomiką, ir ją nesunku įtikinti, kad universitetai turi rengti specialistus suplanuotam ateities ūkiui". Planingo specialistų rengimo idėjos nebepalaiko ne tik plačiau mąstantys mokslininkai, bet ir didesni verslininkai, jei tik jie kalba apie universitetus, o ne profesines mokyklas. Rimta organizacija, paėmusi universiteto absolverį, bet kokių atvejų ji nukreipia sau reikalinga linkme, per vidinius korporacijos mokymus. Kitu atveju, jei to organizacija nedaro, jai reikalingas ne tiek universiteto absolvertas, o kolegijos ar profesinės mokyklos parengtas darbuotojas. Dar daugiau, korporacijos investuoja į užuniversitetinį lavinimą (programuotojų mokyklos ...), kurios ir vykdo specialisto rengimą, o iš universiteto laukiama - platus ir lankstus bendrojo išsilavinimo. Sakoma, kad planingo lavinimo elementai būtinai pedagogikai. Tada kam tie švietimo centrai, su jų nesibaigiančiais kvalifikacijos kėlimo kursais?

1. Ką manote apie Aukštojo mokslo įstatymo pataisas? Kokios įtakos jos turės aukštojo mokslo kokybės gerinimui?
2. Kaip vertinate NMVA pateiktus duomenis? Ar jų išryškinti pastebėjimai sutampa su Jūsų pačių savo mokyklos vertinimu?
3. Ministerija siūlo pedagogų veiklos vertinimą sieti su mokinių pasiekimais. Ar jūsų nuomone tai prisidėtų prie pedagogų motyvavimo? Kodėl? Kaip tokia naujovė pakeistų jūsų mokymą?
4. Ar jaučiate, kad pedagogai ir mokyklos buvo įtraukti į ŠMM pedagogų rengimo, kvalifikacijos ir kitų kaitos kryptių dokumento ruošimą? Ką šiame dokumente keistumėte? Kuriems pokyčiams pritariate?
5. Kaip būtų galima stiprinti Lietuvos mokytojų bendruomenę?

Jūsų komentarų ir pasiūlymų laukiame: aktualiju.pamoka@gmail.com

Kito naujienlaiškio laukite naujų mokslo metų pradžioje. Gražios vasaros!